

UTRINKI

»To sem naredil zaradi sebe, zaradi ljudi, ki me poznajo in so od mene to pričakovali, to sem naredil zato, ker sem vedno v življenju prevzemal odgovornost, in ne nazadnje zato, da se bom tudi v prihodnje lahko pogledal v ogledalo.«

Voznika Petra Vilfana ne nameravamo hvaliti, ker je vinjen povzročil prometno nesrečo. Vsekakor pa si priznanje zasluži nepovezani poslanec **Peter Vilfan**, ki je nemudoma vedel, da mora kot poslanec brez odlašanja odstopiti – in je to tudi storil.

FOTO LEON VIDIC

»V svetu se oblikuje družbeno nasprotje, ki načelno omogoča fronto proti velekapitalu. (...) V Sloveniji bi morala nastati politika, ki bi bila poleg tradicionalnih volivcev levice sposobna zajeti katoličane, ki jih kapital tudi izkorišča, obrtnike, ki zaradi velekapitala ne morejo delati, kmete in druge sloje.«

Po mnenju sociologa **Jožeta Vogrinca** je politika slovenske levice obupno zastarela, caplja za časom in ne vidi realnih družbenih nasprotij, ki se oblikujejo pred njenim nosom – doma ali v svetu.

»Mi imamo za to vprašanje institucije, ki jim bom poročal, če bom izvoljen. Nikakor ne mislim Financam odgovarjati na vprašanja o zaslužkih in premoženju. Sem proti histeriji, ki se ustvarja v Sloveniji, za kar so v veliki meri zaslužne Financ.«

Se je pridružil ekonomist **Jože Mencinger**, ki edini od nosilcev list za evropski parlament časniku Financ ni izdal podatkov o premoženju in zaslužkih.

»Nujno bi bilo, da se v okviru pritožbenih postopkov zoper pravomočno sodbo instancna sodišča čim prej opredelijo, po možnosti še pred volitvami.«

Sodba o zadevi Patria po mnenju nekdanjega ustavnega sodnika **Lovra Šturma** tako močno vpliva na politično voljo volilnega telesa, da bi moralo ustavno sodišče o pritožbi odločiti še pred volitvami.

»Minimalni pogoji, da so volitve smiselne, je navzočnost volivcev.«

FOTO UROŠ HOČEVAR

Je predsedniku Borutu Pahorju sporočil **Uroš Lubej**, eden od treh predsednikov neparlamentarne stranke Solidarnost, ki nasprotuje volitvam poleti. Brez haska.

»Predvsem pa je to odločitev državnika, ne politika, ki se ozira na javno mnenje.«

Nepovezani poslanec **Brane Golubović** je predsedniku Pahorju predlagal, naj razpusti državni zbor šele s 15. julijem, s čimer bi državljanom omogočil, da bi volili po dopustih, 14. septembra. Tudi on brez haska. Golubovićeve besede je mogoče razumeti tudi kot pojasnilo, zakaj Pahor ne bo upošteval njegovega predloga.

»Evropska unija je stvar notranja

Intervju Prazna kampanja za evropske volitve ga ne moti, ga pa preseneča siceršnje neresno razumevanje Evrope. Sam, čeprav je proevropejec, na vzpon evroskepticizma gleda z optimizmom, saj bo to morda klasične stranke prisililo, da se približajo ljudem. Na to so pozabile, zato bodo na volitvah kaznovane.

TINA KRISTAN

Približuje se zaključek volilne kampanje. Ste jo opazili?

Neprijetno naključje je, da se evropske volitve odvijajo v času razpadanja vladne koalicije. To nedvomno vpliva na okolje, v katerem poteka kampanja. Čeprav ta tudi sicer ne bi bila radikalno drugačna. Preseneča me bolj to, da od volitev 2009 ni bil narejen nikakršen kvalitativni preskok, kvečjemu nasprotno: ne opažam bolj organiziranih strank, prav tako ne bolj vsebinske navzočnosti kandidatov v medijih. In to me najbolj skrbi.

Do volivcev neprijazno je tudi število kandidatnih list. Zaradi posameznikov, vključenih v povezovanje na tako imenovani liberalni sredini, je bilo že vnaprej jasno, da to ne bo delovalo. Po drugi strani je problematična odsotnost vsebine. Pred časom sem bral programe NSi-SLS, PS in SD. To so programi na petih straneh, ki so zelo slogan-sko oblikovani: želimo si bolj socialne, bolj podjetne Evrope. Poleg tega je večina enostavno povzete programov evropskih političnih strank. Iz tega težko razberem, kaj bo Lojze Peterle zastopal v evropskem parlamentu, podobno je z drugimi kandidati. Lista Igorja Šoltesa, ki ji po javnomnenjskih raziskavah prav tako dobro kaže, programa sploh nima.

Kaže to na neodgovornost strank?

Bolj me skrbi, da se resne evropske politike ne dela tako. Tudi nacionalne se sicer ne, toda pri nacionalni lahko vsak dan spremljaš, kaj počnejo. Zato je kratka kampanja, ki ni vsebinska, lahko izgubljena priložnost. Težko jih bomo nadzirali, če niti ne vemo, zakaj odhajajo v Bruselj. Večinoma so stranke šle v kampanjo brez razmisleka o vsebini.

Zakaj?

Občutek imam, da je Slovenija v zadnjem desetletju pri oblikovanju evropskih politik nazadovala. Med približevanjem EU smo oblikovali izkušeno skupino, ki je vsebinsko dobro razumela evropsko politiko. Ta del državne uprave se je izgubil.

Prvi primer je vladna služba za evropske zadeve kot zapuščina pogajalske skupine in jedro za organizacijo razmeroma uspešnega slovenskega predsedovanja Svetu EU, ki je bila v valu populizma po kleščanju števila ministrstev združena z zunanjim ministrstvom. Je EU zunanja ali notranja politika? Je evropska transportna politika stvar zunanje politike? Po mojem ne. V tem smislu EU še nismo poznali.

Drugi primer je vladna služba za lokalno samoupravo in razvoj, v kateri so bili zbrani izkušeni kadri, ki so pripravljali programske dokumente za črpanje evropskih sredstev. Tudi ta služba je bila zaradi domnevne racionalizacije pripojena gospodarskemu ministrstvu, zdaj je spet samostojna. Te napake so nas stale ogromno časa in energije in ne čudim se, da so bili dokumenti, ki jih je Slovenija v zadnjem obdobju pošiljala v Bruselj, najslabše pripravljene. Dvakrat smo bili javno okrcani.

Prvič zaradi strategije pametne specializacije. In drugič?

Zaradi prvega osnutka partnerskega sporazuma, če se ne motim. To je simptom, da se z EU ne ukvarjamo resno. Zato me te volitve ne motijo, bolj me preseneča siceršnje neresno razumevanje EU.

To med drugim kaže postranska vloga državnega zbora pri oblikovanju evropskih politik. Pričakoval bi, da bo parlament bolj resno obravnaval politike, ki jih naši ministri zastopajo v Bruslju in drugod, in da bo vlado bolj nadziral. Kolikor vem, pa gre zgolj za nekritično potrjevanje.

Z Evropo se ne ukvarjamo dovolj resno, ste rekli. Nam manjka znanja ali želje?

Nismo se dobro naučili vladati lastni državi, upravljati gospodarstvo, državno lastništvo in politični sistem, to je zadnja leta očitno. Ampak stari smo 23 let in napake se dogajajo. Bistveno je, da se iz njih kaj naučimo. Toda pri evropskih politikah se nismo veliko. Učili smo se postopka vstopanja v EU, ko bi morali aktivno prispevati, pa

smo se ustavili. EU je resda vsebinsko bolj zapletena kot nacionalna zakonodaja, ker zaradi svojih pristojnosti pokriva področja, ki so za nacionalne politike tuja. Ampak to ni izgovor.

Pozitivno pa je, da ljudje EU po krizi dojemajo bolj resno, zavedajo se, da dejansko vpliva na brezposelnost in prihodnost gospodarstva. To je pomembno. Se je pa na žalost to prelilo v evroskepticizem in evrofobijo.

Glede na negativne izkušnje posameznih držav, med njimi Grčije, z vsiljeno strogo varčevalno politiko, ki je bila, kot danes priznavajo, napaka, je to pričakovano.

Grčija je težak primer, ki ga na žalost poenostavljamo. Ne smemo biti preostali do Grkov, ki so izkoristili dobre plati evropskega monetarnega združevanja in jadrani na poci kreditih. Res je tudi, da so imele največ od evropskega reševanja Grčije nemške in francoske banke. Težko je v tej zgodbi jasno določiti, kdo pije in kdo plača. Varčevanje je bilo delo neplačljivosti. Vendar do te točke sploh ne bi bilo treba priti. Če bi že pred leti imeli bančno unijo, enoten nadzorni mehanizem, bi to lahko prej zaznali in takih ekscesov morda ne bi bilo.

Prepričan sem, da nihče ni hotel Grkov kaznovati s tem, kar danes trpijo. Ampak kriza je izbruhnila na točki, ko evropska politična identiteta ni bila dovolj močna, da bi evropski davkoplačevalci nekritično Grčiji priskočili na pomoč. Če bi takšna skupna identiteta že bila zgrajena, bi bilo veliko bolj verjetno, da bi se bolje stoteže države bolj solidarnostno lotile reševanja tistih v težavah. Upajmo, da nekoliko bo tako.

Res pa ni presenetljivo, kot pravite, da narašča evroskepticizem. Evropa se je na krizo najprej odzvala mlačno, reševanje evra je bilo kaotično in je večinoma potekalo za zaprtimi vrati, na nočnih pogajanjih. V letih 2009 in 2010 bi se Evropa morala spoprijeti s preteklimi napakami in prevzeti del odgovornosti za krizo. Tako imenovane proevropske stranke niso opravile svoje naloge in logična posledica je, da ljudje strankam, ki so Evropo pripeljale v krizo, ne zaupajo več.

Se bo to pokazalo na volitvah? Rekli ste tudi, da vas skrbi število strank, ki kandidirajo v Sloveniji. Zakaj? Ker je teh največ do zdaj?

Optimistična interpretacija je, da se je več akterjev začelo zanimati za Evropo, ker se zavedajo, da je pomembna. Seveda ostajata tudi dva druga, verjetnejša razloga. S kandidiranjem na evropskih volitvah se stranke pripravljajo na nacionalne volitve. Sem pa prepričan, da bodo nekatere 25. maja dosegle marginalen rezultat – predvsem tiste, ki

MARKO BUCIK

Je poznavalec Evropske unije, sedem let je preživel v Bruslju, kjer je od 2009. do 2011. vodil pisarno Iva Vajgla, pred tem je sodeloval z evropsko komisijo, tudi s slovensko vlado med predsedovanjem Svetu EU. Bil je aktiven v različnih nevladnih organizacijah. Magistriral je iz mednarodne ekonomije na univerzi Georgea Washingtona v Washingtonu, kjer trenutno živi in dela kot svetovalec na Svetovni banki.

trenutno ne sedijo v parlamentu in pri katerih sam ne vidim, da bi imele energijo za zagon. Te stranke le po inerciji odhajajo na volitve. Zanimiva pa sta pojav novih levih strank in vrnitev Zmaga Jelinčiča.

Prva anketa Dela mu napoveduje kar četrto mesto.

In to brez pojavljanja. Jelinčič je spreten politik, ki razume, kakšna je zgodba v drugih državah in kako jadrati na valu evroskepticizma. Če bo imel poleg populistične kritike tudi nekaj vsebinskih izhodišč, lahko dobi več kot pet odstotkov.

Sanjska služba je kandidate izbirala z žrebom.

Čeprav se ne strinjam, da bi politike izbirali z žrebom, gledam na ta pojav z neko simpatijo. Ti kandidati niso nič manj resni kot pa nekateri obrazi, ki so bili na volitvah že nekajkrat poraženi.

Šest od osmih poslancev kandidira znova, verjetno bi kandidirali tudi preostali dve, če bi to možnost dobili. Se je težko odreči mandatu evropskega poslanca?

Biti evropski poslanec je lahko intelektualni izziv, v parlamentu se odloča o zelo zanimivih in pomembnih vsehbinah. Omogoča ti neko stopnjo strokovne neodvisnosti, ki ti je slovenski državni zbor ne. Imaš finančno podlago, s katero lahko delaš resno politiko. Če te ne odbije velikost evropskega parlamenta ter majhnost in relativna nepomembnost slovenskih poslancev, je to zanimiva služba.

Naj povem še nekaj. Kritike o domnevem nedelu slovenskih evropskih poslancev velikokrat kažejo na nerazumevanje notranjega delovanja parlamenta. Razdelitev dela v političnih skupinah je namreč odvisna od velikosti politične delegacije, ki se pridružuje skupini. Skupina liberalcev ima na primer približno sto poslancev, v njej sta dva slovenska, ki prihajata iz različnih strank, torej iz ločenih delegacij. Na drugi strani imajo nemški liberalci več kot deset sedežev. Ko je in sam poslanec delegacija, ima zelo malo možnosti, da bi se ukvarjal s ključnimi zadevami. Zato ni naključje, da najpomembnejši poročevalci na področju financ v evropskem parlamentu niso Latvijci, Slovenci, Estonci, temveč so Francozi, Nemci, Britanci.

Je pa to tudi dobro plačana služba. Vsekakor. Nekaterim to pomeni več, drugim manj, sicer pa to niso ljudje s socialnimi težavami. Kot slovenski politik težko kje zaslužiš več, razen če te vlada imenuje za podpredsednika evropske investicijske banke, evropskega sodnika ali komisarja.

Kakšno volilno udeležbo pričakujete?

Delo_Ozadja 94
RT @Delo_Ozadja Kramljajte z nami na Twitterju.
Delo, d. d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana, 524774 Tweet

je politike»

FOTO DOKUMENTACIJA DELA

Na evropski ravni udeležba pada samo zaradi novih članic, drugače ne. EU je bila za slovenske državljane očitno zanimiva takrat, ko smo vstopali vanjo. Da je postala nezanimiva, je deloma vplivala streznitev, da se v Evropi ne cedita le med in mleko. Če bo udeležba 15-odstotna, bi nas moralo zaskrbeti, če bo 30- ali večodstotna, pa ne bi bil preveč razočaran.

K nižji volilni udeležbi gotovo prispevajo poslanci z aferami o podkupljivosti, ko nočejo predstaviti, za kaj namenijo sredstva ... Tudi. Ko je slovenski časnik pozval poslance, naj predstavijo, kako so v zadnjih desetih letih porabili sredstva, prejeta za pisarno, se je, mislim, pozitivno odzvala samo ena poslanka. Še ta je pokazala knjige le za dve leti, med katerimi pa so se znašli tudi računi za telovadbo. Kaj se je zgodilo? Nič.

Vsak poslanec prejme na leto 50 tisoč evrov za financiranje pisarne. Ta sredstva bi morala biti transparentna, v enem mandatu namreč to pomeni 250 tisoč evrov brez nadzora. Kar nedvomno prispeva k temu, da so ljudje cinični.

Kaj bodo te volitve poleg vzpona evroskeptičnih in neonacističnih strank še prinesle?

Kot proevropejec v nekem smislu pozdravljam porast evroskeptičizma. To bo, optimistično gledano, prisililo klasične proevropske stranke, da se začnejo vsebinsko resneje ukvarjati z EU, da se poskušajo približati ljudem in njihovim težavam, ne pa da živijo stran od javnosti, da govorijo nerazumljiv jezik. Proevropska elita je v zadnjih dvajsetih letih pozabila, da vsi ljudje ne živijo v urbanem, visoko izobraženem okolju blaginje, veselja in nasmeškov.

Znotraj tega zlorabljenega pojma evroskeptičizma sam sicer razlikujem med evrofobičnimi skupinami, ki si EU ne želijo, in kritičnimi strankami, ki kritizirajo Evropo v obliki, kakršno poznamo danes. Rast desnega ekstremizma me skrbi, a to ne velja samo za evropske volitve, tudi na nacionalnih dobivajo vedno več glasov. Del problema, ki jih desni skrajneži poudarjajo, denimo izgubljanje služb, je popolnoma legitimen, problem je, ker to artikularajo z logiko sovravnosti, preganjanja tujcev. Hkrati nimajo rešitve, njihov edini načrt je rušenje EU.

Projekt evropskega združenja je vsekakor pozitiven. Problem je, če si zatiskamo oči pred očitnim. Povprečni državljani danes težko dojamajo, kakšne koristi ima od EU. Samo pomislimo na najpogostejše povečevanje uspeha EU. Program Erasmus študentu da 375 evrov na mesec. To ni štipendija, s katero bi šla midva študirat v London. Za to potrebujes pošteno zaledje doma, tako da je to instrument, ki koristi

točno določeni skupini. Podoben je primer z nižanjem stroškov telefonskega gostovanja, ki ga gospod Peterle ves čas poudarja kot enega največjih dosežkov svojega mandata. Brezposelne delavke v Murski Soboti, ki je izgubila službo zaradi propada tekstilne industrije, ne zanimala, kako poceni bo klicala svojo prijateljico, ko bo v Avstriji.

Te volitve bodo prelomne v smislu, da bodo tradicionalne stranke dobile veliko klofuto za svoje delovanje in odnos do ljudi. Vprašanje je, kakšen bo njihov odziv – ali bodo to vzelo kot lekcijo ali ne. Italijanski premier, 39-letni Matteo Renzi je zame znak optimizma. Razumel je namreč kritiko, da je politika izgubila stik z ljudmi. In zaveda se, da bi gibanje Beppeja Grilla pometo z njegovim stranko na volitvah, če nekdanjega premiera Lette sam ne bi zamenjal.

Projekt evropskega združenja je pozitiven, pravite, toda potrebuje spremembe. Kakšne?

Pred nami so zelo pomembne odločitve. Ne bomo mogli več dolgo vzdrževati evropske ravnjavnice, če bo EU politično nevzdržna. In danes je politično nevzdržna, ker ima preveč negativnih pristojnosti oziroma so te tako percipirane in asociirane s pritiski, ki veliko ljudem slabšajo kvaliteto življenja. Najpomembnejše politike, ki jih trenutno opravljajo, so namreč notranji trg, zunanja trgovina, nadzor nad nacionalnimi proračuni. Dodamo lahko še evro – ta, čeprav ima presenetljivo visoko podporo v državah, ki so bile deležne reševanja, na dolgi rok brez sprememb v vodenju, mogoče tudi v članstvu evroobmočja, sicer ni politično vzdržna. To vse so politike, ki jih ljudje povezujejo z izgubo služb in diktati iz Bruslja. Medtem pa državna raven ostaja primarno zatočišče za politike blaginje: javno zdravstvo in šolstvo, socialna pomoč, pokojnine. Nobena raven vladanja dolgoročno ne more vzdržati, če je asociirana samo z negativnim, in to je danes del problema EU, uravnotežiti mora »kaznovane« politike z »nagrajevalnimi«, v stilu korenček in palica.

Napovedujete izločanje držav iz evroobmočja?

Po mojem bi bilo optimalno monetarno območje manjše in bi vključevalo gospodarstva, ki so si bolj podobna.

Sodi Slovenija mednje?

Da, ker smo majhno odprto gospodarstvo, ki večino trguje z EU. V evroobmočje smo tudi vstopili z bolj primernim menjalnim razmerjem kot nekatere druge države, denimo Italija. Vrednost lire je bila umetno prenapuhnjena, kar se je poznalo na konkurenčnosti države. Njihovo gospodarstvo vse od veljave evra stagnira. In prav

v Italiji trenutno teče najresnejša razprava o prihodnosti evra.

Nujno za politično vzdržnost EU je, da postopoma poleg iste valute in notranjega trga pridobi tudi delno pristojnost za fiskalno politiko. Pričakoval bi, da bo to najprej storila skupina držav, ki so si med seboj bolj podobne.

Govorimo o Evropi dveh hitrosti?

Tudi več hitrosti. Bega me, kako bo to institucionalno videti. Po drugi strani pa bo to bolj naravna oblika povezovanja. Kaj imata Finec in Portugalec skupnega? Oba si želita živeti v miru, v normalni državi, kjer ni korupcije, kjer je vladavina prava in podobna, potem je pa že treba iti veliko globlje, da najdemo skupne točke.

Ne smemo se pustiti zavesti, da je to pogon elitizma bolj naprednih držav. Nevarno si je zatiskati oči, da razlike so. In da je bolj nevarno vztrajati pri nečem, ker je nevzdržna, zato ker se bojimo sprememb. Težko je najti mehanizme, ki bodo zadovoljili vse. Ni naključje, da se evroskeptičizem pojavlja v državah, ki imajo trenutno najmanj koristi od EU: v Franciji, Italiji in na Nizozemskem.

Ali je evropska zunanja politika uspešna?

Je, ampak mogoče so naše ambicije nerealne, razumevanje uspešnosti pa napačno. Od EU pričakujemo, da bo enotna nastopala v svetu, da bo reševala svetovne krize, ko pa ne zna rešiti niti izzovov zaposlovanja in investicij doma. Čim pa smo malo bolj racionalni, postane slika veliko boljša. Američan Andrew Moravcski pravi, in sam razmišljam podobno, da je evropska zunanja politika izjemno uspešna.

Na primer, brez politike širitve EU je veliko vprašanje, kaj bi se v preteklih letih dogajalo na Balkanu. Evropa tudi največ sredstev namenja za mednarodno razvojno pomoč. Kdo plačuje največ za ZN, kdo financira mednarodno kazensko sodišče? Evropejci. Kdo ne plačuje nič? Američani. Evropa dela v svetu veliko dobrih stvari.

Toda v ozadju so vedno njeni interesi.

Tega se ne moremo rešiti. A po-

»Večina programov je napisanih na petih straneh, so zelo slogansko oblikovani: želimo si bolj socialne, bolj podjetne Evrope, in v glavnem kopija vsebin evropskih strank.«

membrno se je vprašati, ali izboljšujemo stanje v svetu. EU moramo primerjati z drugimi, ne moremo govoriti, kot da živimo v idealnem svetu. In po mojem mnenju Evropa vsekakor dela boljše stvari po svetu kot Amerika. Poglejmo število misij, ki jih ima EU razporejene po svetu, kje vse skrbi za rehabilitacijo pokonfliktih območij, pa o tem premalo govorimo s ponosom. V zadnjih desetih letih Amerika bombardira, Evropa pa pospravlja. V Evropi je moralna komponenta močnejša kot v Ameriki, ampak velikokrat se sami dajemo v nič.

Je zunanja politika uspešna tudi v primeru Ukrajine?

Naivnost in nerazumevanje realnosti v tej državi sta me presenetila. Sprašujem se, ali je bil časovni okvir, v katerem se jo je skušalo približati EU, pravi. Očitno tisti, ki so vodili evropsko politiko do Ukrajine, niso razumeli, da so velikianski predeli države ne samo etnično vezani na Rusijo, ampak so proruski tudi zaradi teže industrije, ki bi ob preoblikovanju pretrpela hudo izgubo delovnih mest. Racionalno gledano imajo ti ljudje v primeru približevanja Ukrajine EU razlog za skrb. Vladimir Putin je človek, v čigar državi si ne jaz ne vi ne bi želela živeti, ampak po drugi strani so ljudje, ki so pospeševali ukrajinsko približevanje EU, pozabili na stanje na terenu. Zdjaj ko so notranji spori tako eskalirali, da se posamezne regije ločujejo od Ukrajine, pa EU le težko stvari reši.

Vrniva se k Sloveniji in neresnemu ukvarjanju z Evropo. Pred meseci sta s kolegom Klemnom Miklavčičem opozorila na neprimeren odziv na dva opomina evropske komisije. Kaj bi bilo potrebno, da do take situacije ne bi več prišlo?

Evropska komisija je na podlagi pritožb zasebnih podjetij izpodbijala slovensko zakonodajo v visokem šolstvu, ker naj ne bi vzpostavljala pogojev za vstop tujih ponudnikov izobraževalnih storitev. V drugi fazi je komisija nastopila zelo ideološko. Pod pritiskom je ministrstvo v osnutek novega zakona vneslo člen, s katerim se je Slovenija odrekla pravici akreditiranja izobraževalnih institucij doma, ter s tem odprla trg množični podjetij smljive kakovosti. Ta podjetja imajo svoj interes, imajo tudi podporo svojih vlad, politikov, vplivnih uradnikov. Skupina na ministrstvu tega ni razumela, strokovna javnost, ki verjetno to

poblize spremlja, pa ni imela dopusta do tega vprašanja. Na srečo je v zadnjem predlogu zakona ta del popravljen.

Toda pomembnejši je sistemski vidik problema, nikakor ne smemo kriviti zgolj uradnikov. Proces opominov je zelo zaprt, pisma komisije so namreč dostopna samo pristojnim uradnikom. Te zadeve torej ostanejo neznane večini strokovne javnosti, zato ta ne more uradnikov opozoriti na pasti. Z Miklavčičem se zdaj nisva uradno prišla do angleških tekstov, ki so nujni zato, da opravimo mednarodno pravno presojo ter se posvetujemo s kolegi v tujini. Pomagal nama je celo eden od tujih evropskih poslancev, ki je pisal na komisijo, toda njihovo zavlačevanje in njihovi odgovori so neverjetni. Zadnje obvestilo pravi, da so poslali dokumenta po navadni pošti v pisarno poslanca po zaključku sedanjega mandata. Malo verjetno je, da bo ta poslanec pošto v Bruslju še kdaj dvignil. Evropa ne sme tako delati. Vse te stvari bi morale biti javne, zato je demokratizacija postopkov tako pomembna.

Kakšen je pogled iz Washingtona na slovensko politično prizorišče?

Razkol v PS ni presenečenje. Od ustanovitve je bilo jasno, da je ideološko nekoherentna. Vsaka stranka mora temeljiti na ideološki osnovi, pomembnejše odločitve pri vladanju so namreč ideološka odločitve. Ko bi se PS morala recimo odločiti za zdravstveno reformo, ni bilo enotnosti. Ker je to stranka z vseh vetrov. V nekem trenutku je bila ustanovljena deloma na naspotovanju določenih oseb, ki je poenotila levi pol.

Razpad je po svoje dobrodošel, ker se tako čisti politični prostor, jasno se pokaže, za kaj se zavzema Jankovičev pol in za kaj del, ki podpira Bratuškovo. Upam, da bo Bratuškova sposobna oblikovati svoj program. Lažje namreč razbremenimo Jankovičeve smernice, lahko se ne strinjam z njim, ampak vsaj več, za kaj glasuješ. Enako je pri Državljanski listi. Janez Šušteršič je bil ideološko jasno opredeljen človek, medtem ko pri Gregorju Virantu in drugih članih ne vemo. Lahko razumemo, da se zavzema-

KONTROLNA TOČKA

KAJ: razkritje odvetniških pogodb

KJE: KPK in Luka Koper

KDAJ: januarja 2011 in septembra 2013

KDO: Goran Klemenčič in Gašpar Gašpar Mišič

Ne le ob predčasnem odhodu s funkcije predsednika senata protikorupcijske komisije, tudi ob njenem prevzemu je Goran Klemenčič poskrbel za precejšnje razburjenje, omenjal je celo ugrabitev države. Januarja 2011 je povedal: »Analiza podatkov kaže, da od deset do petnajst odvetniških pisarn in odvetnikov obvladuje 90 odstotkov denarnega toka med državno in posamezniki in da v zadnjih petih letih pri veljavi poslanih posluje samo trije notariji. Ko gre za komunikacijske skupine, pa se približujemo že 95 odstotkom.« Ob zagonu supervizorja je postalo jasno, da ta odgovora na očitno vprašanje, katere odvetniške pisarne in notariji obvladujejo državo, ne bo omogočil. Supervizor ima namreč pregled zgolj nad posli med zasebniki in javnim sektorjem, ne pa tudi nad pogodbami s podjetji v državni lasti. Domnevno masne (pavšalne) pogodbe vplivnih odvetniških pisarn z Mercatorjem, Petrolom, Telekomom in drugimi srebreniki v državni lasti pa so ostale skrite. Imen doslej ni razkril niti nekoč prvi borec proti korupciji Goran Klemenčič. Podobno je v neme pa razkrivanju minila nekdanjega državnega sekretarja Gašparja Gašparja Mišiča. Ob kandidaturi za prvega moža Luke lani

jesen je se jezil, da njegovemu imenovanju nasprotujejo vplivneži, ker bo končno razkril njihove donosne pogodbe in jih tudi prekinil. Ko je prišel na čelo uprave kopskega pristanišča, pa tega ni storil. Ob predstavitvi svojega dela je povedal le, da je odvetniškima pisarnama Senica in Čeferin mesečne pavšale oklestil s petih tisočakov na 3500 evrov. Mišič nam je glede tega povedal: »Pavšalne pogodbe odvetnikov niso bile tako velik problem, imela sta jih samo Senica in Čeferin, a zneseh glede na številne tožbe Luke ni bil prevelik. Pomembnejše so bile druge zadeve, ki so šle v sto tisoč evrov. Predvsem se je denar iz Luke črpal s preplačevanjem storitev.« Mišič poudarja, da je veliko takih spornih poslov preprečil, tudi zato so bili stroški poslovanja Luke pod njegovim vodstvom rekordni: »Razčistili smo veliko stvari, res pa je, da nisem sklical tiskovne konference in objavil imen. Zadeve sem predal organom pregona, kriminalisti so bili pri meni tedensko. Zakaj bi tvegali, da me tožijo? Posvetoval sem se s paleto pravnikov. Povedali so mi, da bi v primeru razkrivanja škodoval podjetju, sam pa sem se odločil, da ne naredim ničesar v škodo podjetja.«

URBAN ČERVEK

PIKA

Odrezati? Odrezati!

Medtem ko se starši dečka Reneja borijo, da otroku ne bi odrezali stopala, slovenski ortopedi – ki takšno rešitev zagovarjajo – bijejo neenakobno s preostalim svetom. Najprej si jih je nič kaj akademsko privoščil ameriški kolega Dror Paley, češ da nimajo pojma, nato je svoje dodal še vrhunski dunajski ortoped Franz Grill: on v takšnih primerih starejšemu ponudi tudi rekonstrukcijo in skoraj vsi se odločijo za to možnost. Ampak naši se ne dajo! Ni važno, da je klinika na Dunaju evropski referenčni center za zdravljenje otrok z ortopedskimi težavami.

Ortoped UKC Ljubljana Janez Breclj pri amputaciji kot najboljši rešitvi.

● Seveda je zagato pogosto najlažje rešiti tako, da se stvar odreže. Ampak na srečo nismo več v časih partizanske bolnišnice Franja.

Delo na črno

Davčni inšpektorji so pri nekdanjem sefu Intereurope Andreju Lovšinju odkrili za 1,6 milijona evrov nenapovedanih prihodkov v obdobju 2006–2010, ko je bil na čelu Intereurope. Ker Lovšin ni znal ustrezno pojasniti izvora tega denarja, so mu naložili 680 tisoč evrov davka na dohodek, čakajo pa ga tudi kazenski postopki.

● Če bo šlo tako naprej, bo Sloveniji zares zmanjkalo najspodobnejših menedžerjev za vodenje velikih gospodarskih sistemov. Vse manj je na voljo predvsem kadrov, ki so si največ vodstvenih izkušenj nabrali med osamosvojitvijo.

Politika, kakšna politika?

Nataša Pirc Musar se bo za stolček generalne direktorice RTV Slovenije borila do zadnje kaplje krivil Pardona, zadnjega zakonskega paragrafa. Že pogret sedež ji izmikajo programski svetniki, saj so ugotovili, da imajo med seboj kukavičje jajce – Matjaž Šteberj je bil leta 2010 član sveta stranke Zares, kar zakon prepoveduje. In prav njegov glas je bil za imenovanje nekdanje voditeljice TV dnevnik odločilen, zato so se svetniki odločili glasovanje ponoviti. Seveda se izbrana kandidatka s tem ne strinja in napoveduje sodni spor – ker očitno v Sloveniji ni lepšega, kot da službo izsilijo s sodiščem.

● Če se ob tem bizarnem zapletu komu nasmiha, je za pravi vic poskrbel v. d. predsednika programskega sveta Mitja Štular. V Odmevih je zatrjeval, da so s to potezo pravzaprav izginali politični vpliv iz programskega sveta, tako rekoč z RTV nasploh. Aha, in potem svizec zavije čokolado ...

Pamet, čigava pamet?

Po mnenju ljubljanskega župana Zorana Jankovića je to, da bi bile državnozbornice volitve 13. julija, skregano z vso pametjo.

● Skregano s čigava pametjo? Predsednikova, ki bo volitve takrat najverjetneje razpisal! Nekdanje premierke, ki je odstopila? Ali pаметo sefa Pozitivne Slovenije, ki je vse skupaj zakuhal? Odgovore bomo iskali na razstavi Možgani, ki od prejšnjega tedna poteka na Gospodarskem razstavišču.